

PLEIDOOI VOOR VERSNELDE INVOERING DIGITALE GELETTERDHEID IN HET ONDERWIJS

Digi, -taal en rekenen

Pleidooi voor versnelde invoering digitale geletterdheid in het onderwijs / 21 juni 2021

Oproep aan de politiek

Vlak voor de verkiezingen pleitte ECP | Platform voor de InformatieSamenleving ervoor om [digitale geletterdheid los te koppelen van de algehele curriculumherziening en een versnelde invoering te realiseren](#). Het is mogelijk om voor het invoeren van digitale geletterdheid in andere leergebieden versneld groen licht te geven. Op basis van de reeds beschikbare uitwerkingen voor digitale geletterdheid kan direct gestart worden met de ontwikkeling van leermiddelen en de voorbereiding van de invoering van digitale geletterdheid op scholen. Een groot aantal partners presenteert daarom dit pleidooi en vraagt de politiek hiervoor ruimte te maken. Bij de uitwerking in de volgende fase staat de aandacht voor een uitvoerbare invoering op scholen voorop, waarbij het onderwijs de regie voert. Na politieke goedkeuring verwachten partijen dat in nauwe samenwerking tussen scholen en ondersteunende organisaties de voorbereiding en implementatie op alle scholen in een periode van twee jaar gerealiseerd kan worden.

De urgentie van digitale geletterdheid in het onderwijs wordt breed gedeeld

Er is in Nederland inmiddels brede overeenstemming dat digitale geletterdheid zo snel mogelijk een plek moet krijgen in het onderwijscurriculum. Ook vanuit de politiek hebben VVD, D66 en PvdA het belang van digitale vaardigheden in hun verkiezingsprogramma's opgenomen. [Op de website van Curriculum.nu](#) wordt dit belang als volgt omschreven:

“Digitale technologie speelt een steeds grotere rol in het leven en werken van mensen. Leerlingen leven met digitale technologie en media en beschouwen het als vanzelfsprekend dat zij hier dagelijks mee omringd zijn. Toch blijkt dat zij lang niet alle mogelijkheden ervan benutten en dat zij zich vaak onvoldoende bewust zijn van wat zij doen en delen. Het is belangrijk dat leerlingen kennis en vaardigheden verwerven en dat zij leren nadenken over de waarde van digitale technologie en media, voor zichzelf en de samenleving. Leerlingen leren digitale technologie te gebruiken om uiting te geven aan hun eigen persoonlijkheid en creativiteit. Ook leren zij creatief gebruik te maken van digitale technologie, bijvoorbeeld bij het oplossen van problemen.”

Onderzoek dat ECP in 2019 met steun van ING Nederland fonds uitvoerde onder basisscholen liet zien dat [basisscholen de noodzaak voelen om digitale geletterdheid van leerlingen te vergroten](#).

Helaas laat de implementatie van digitale geletterdheid in het curriculum al veel te lang op zich wachten. Hoe kunnen we dit versnellen en wat is nu al mogelijk?

De invoering kan voor een groot deel al beginnen

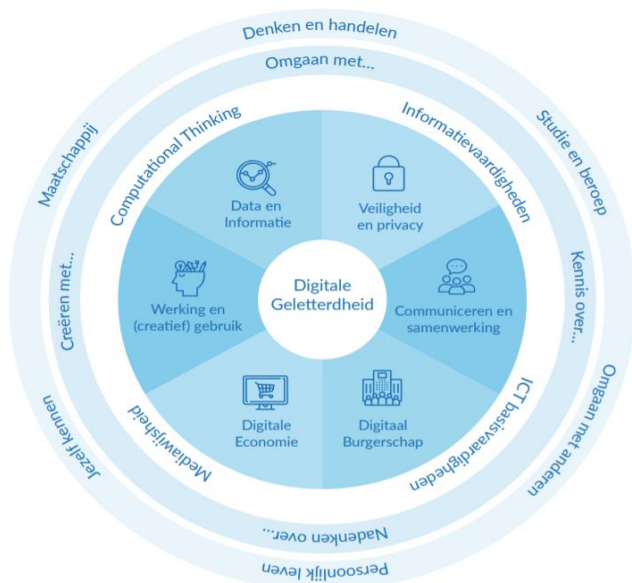
De opstellers van dit pleidooi zijn van mening dat de invoering van digitale geletterdheid voor een groot deel al kan beginnen, omdat het voor een belangrijk deel onderdeel zal zijn van andere leergebieden. Op de website van Curriculum.nu staat daarover beschreven:

“Digitale geletterdheid maakt nu nog geen deel uit van de kerndoelen en de examenprogramma's. Digitale geletterdheid kan voor een groot deel een plek krijgen binnen andere leergebieden. Andere leergebieden kunnen daar ook voordeel van hebben. Het digitaal publiceren van een tekst kan bijvoorbeeld een onderdeel worden van taal of Nederlands. Dat biedt mogelijkheden om het leren schrijven van teksten te ondersteunen. Er zijn echter ook kennis en vaardigheden die specifiek zijn voor het leergebied en die dus moeilijker in andere leergebieden aan bod kunnen komen, denk bijvoorbeeld aan programmeren. Dit vraagt om gespecialiseerde leraren die leerlingen die specifieke kennis en vaardigheden kunnen aanleren, zo nodig in aparte lessen.”

Nu brede invoering van de voorgestelde curriculumherziening op zich laat wachten, stellen partijen voor om versneld te starten met het invoeren van digitale geletterdheid als onderdeel van andere leergebieden.

De stappen naar versnelde invoering

Het ontwikkelteam van Curriculum.nu heeft in detail een voorstel uitgewerkt voor digitale geletterdheid. De essentie van het leergebied staat gevisualiseerd in onderstaande figuur:

Op de website van Curriculum.nu staan [voor digitale geletterdheid de grote opdrachten uitgewerkt in bouwstenen met voorstellen voor de relatie met andere leergebieden](#). Hiermee is de inhoudelijke basis beschikbaar voor partijen om na politieke goedkeuring direct aan de slag te gaan. De invoering kan op hoofdlijnen als volgt worden vormgegeven:

1. Definitief vaststellen van de bouwstenen van het leergebied digitale geletterdheid, die nu reeds kunnen worden meegenomen in andere leergebieden en vakken. Daar waar op korte termijn vakvernieuwing gepland is, moeten de voorgestelde aanpassingen voor digitale geletterdheid direct worden meegenomen.
2. Ontwikkelen en implementeren van het invoeringsplan met in ieder geval de volgende aspecten:
 - a. Regie bij het onderwijs met aandacht voor de huidige situatie op scholen en in aansluiting op de gepresenteerde menukaart van het Nationaal Programma Onderwijs.
 - b. Implementeren van de bij 1 vastgestelde bouwstenen bij elke eerstvolgende vernieuwing van leermiddelen.
 - c. Scholing en training van leraren om de bouwstenen op een goede manier te implementeren en nieuwe leermiddelen daarvoor in te zetten.
 - d. Een ondersteuningsstructuur vanuit landelijke organisaties die scholen hulp biedt bij het vinden van de juiste informatie over de invoering en ondersteuningsmogelijkheden bij implementatie.

